

Zaaknummer : 76220

Raadsvergadering : 15 september 2020

Onderwerp : Beleidskader schuldhulpverlening 2021 - 2024 gemeente Berkelland

Collegevergadering : 28 juli 2020

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : L. Oorsprong

tel: : 0545-250 215

Te nemen besluit:

1. Het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 gemeente Berkelland vaststellen.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de schuldhulpverlening. Dit is vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs). Hierin is ook bepaald dat de gemeenteraad een plan moet vaststellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening voor zijn inwoners. Met het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 gemeente Berkelland geven wij daar invulling aan.

Wij willen dat onze inwoners schuldenvrij leven en problematische schulden worden voorkomen. Problematische schulden definiëren we als de schulden die niet of nauwelijks kunnen worden voldaan. Wanneer onze inwoners toch schulden hebben, moeten zij beroep kunnen doen op onze dienstverlening en die van onze partners. De gemeente Berkelland streeft ernaar om in een zo vroeg mogelijk stadium in contact te komen met inwoners met schulden. Op deze manier voorkomen we grotere schulden.

Argumentatie:

1.1 Effectieve schuldhulpverlening is een belangrijk instrument om onze ambities op het terrein van armoede en meedoen te realiseren.

Ons streven is om armoede tegen te gaan en het hebben van problematische schulden te voorkomen. Armoede en schulden gaan namelijk vaak hand in hand en leiden tot een lage maatschappelijke participatie. Een effectieve dienstverlening op het gebied van schulden is onontbeerlijk. Het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 gemeente Berkelland voorziet hierin middels een gedegen aanpak waarmee schulden zoveel mogelijk worden voorkomen. Wanneer er dan al schulden zijn, dan worden deze in een zo vroeg mogelijk stadium opgelost door een integrale ondersteuning.

1.2. Er is veel aandacht voor preventie en vroegsignalering.

De gevolgen van schulden zijn groot, zowel voor het individu en zijn eventuele gezin als voor de maatschappij, en niet alleen materieel maar ook immaterieel. Daarom starten wij met een aanpak waarmee we proberen schulden (zo veel mogelijk) te voorkomen. We zetten in op laagdrempelige hulp bij vragen van financiële aard en (beginnende) schulden. Hoe eerder mensen om hulp of advies vragen, hoe makkelijker het is om oplossingen te vinden en erger te voorkomen. De inzet van professionele (duurdere) instrumenten is in veel van deze gevallen overbodig.

In onze aanpak rondom vroegsignalering gebruiken we signalen van energieleveranciers, zorgverzekeraars, de wooncorporatie en de gemeentelijke belastingen om mensen met schulden eerder in beeld te krijgen. We zoeken contact met onze inwoners en bieden hulp bij het vinden van een oplossing.

1.3. We doorbreken het taboe op schulden en geldzorgen

Naar schatting 1,2 miljoen huishoudens in Nederland zijn niet in beeld bij de hulpverlening. Mensen met schulden vragen vaak geen hulp of doen dit erg laat, vanwege schaamte of trots. Mensen lopen gemiddeld vier jaar rond met schulden voordat zij aan de bel trekken.

Een kleine schuld kan zodoende uitgroeien tot een onoverkomelijk probleem dat het leven beheerst. Stress, een slechtere gezondheid of verlies van werk kunnen het gevolg zijn. Het doorbreken van dit taboe is dan ook één van de speerpunten in het beleidskader. Voor onze inwoners moeten geldzorgen en schulden bespreekbaar worden. Met een bewustwordingscampagne willen we het taboe op schulden doorbreken.

1.4. De toegang tot schuldhulpverlening is breed en laagdrempelig.

Het plan schuldhulpverlening richt zich op begrijpelijke communicatie en een goede toegankelijkheid tot de hulpverlening. Iedereen die zich meldt voor schuldhulpverlening kan zijn situatie toelichten in een persoonlijk gesprek. Dat gesprek vindt zo snel mogelijk plaats, uiterlijk binnen vier weken. Is er sprake van spoed of een dreigende situatie (dreigende woningontruiming, afsluiting gas, elektriciteit of water of beëindiging zorgverzekering) dan vindt een gesprek binnen drie werkdagen plaats. Hiermee volgen wij de bepalingen uit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening.

1.5 Het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 is tot stand gekomen na een intensief participatietraject met de regionale cliëntenraad van SDOA en gesprekken met inwoners en organisaties.

De Cliëntenraad Participatiewet van de gemeenschappelijke regeling Sociale Dienst Oost Achterhoek heeft een grote bijdrage geleverd aan de totstandkoming van dit beleidskader. Zij hebben een uitgebreid advies uitgebracht dat is ontstaan door gesprekken met verschillende stakeholders, waaronder ervaringsdeskundigen, aangevuld met onderzoek. De gemeente Berkelland heeft de aanbevelingen overgenomen. In het eerste kwartaal 2020 hebben wij inwoners en organisaties uitgenodigd om in bijeenkomsten met ons mee te denken. Het doel was om gezamenlijk de richting te bepalen. Vanwege corona konden de bijeenkomsten niet doorgaan en hebben wij een alternatieve vorm bedacht met behulp van filmpjes en online vragenlijsten. 61 personen zijn gevraagd om digitaal met ons mee te denken en 35 personen hebben hierop gereageerd. Van deze groep waren er acht professioneel betrokken bij onze inwoners. Dit waren bewindvoerders, medewerkers van de Sociale Dienst Oost Achterhoek en vrijwilligers aangesloten bij het Platform Financieel Gezond Berkelland.

1.6 In de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is bepaald dat de gemeenteraad een plan vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening.

In artikel 2 van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening is geregeld dat de gemeenteraad een plan vaststelt. De gemeenteraad stelt het plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaren vast en het plan kan tussentijds desgewenst gewijzigd worden. In het plan wordt in ieder geval, op grond van artikel 2 lid 4, aangegeven:

- a. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- b. welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd;
- c. het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de in artikel 4 eerste lid, genoemde periode, en
- d. hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

Kanttekeningen en risico's

- a. *Wij starten met de aanpak van vroegsignalering, nog voordat de gewijzigde wet schuldhulpverlening in werking treedt.*

Per januari 2021 treedt de "Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens" in werking en mag het college van burgemeester en wethouders ook de persoonsgegevens verwerken. Verder is het college bevoegd om de gegevens die verkregen zijn voor de uitvoering van de taken die bij of krachtens de Jeugdwet, Participatiewet of de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 zijn opgedragen, ook te verwerken als dat noodzakelijk is voor de uitvoering van de wet. Wij zullen convenanten sluiten met de

leveranciers van betalingsachterstanden, de aanbieder van het matchingssysteem en SDOA. In dit convenant komt het verenigbaar doel duidelijk naar voren. Tevens leggen wij vast welke gegevens gedeeld gaan worden, met welke reden en wat de gemeente met die gegevens zal doen. Op deze wijze wordt voldaan aan de verplichtingen voor de bescherming van persoonsgegevens.

Financiën

De middelen die aangewend worden voor schuldhulpverlening zijn opgenomen in de gemeentebegroting. Het college legt daarover verantwoording af aan de gemeenteraad via de cyclus van jaarrekening, begroting en tussentijdse rapportages. Voor de uitvoering van het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 worden geen extra middelen gevraagd. In het beleidskader hebben wij in het hoofdstuk financiën alle activiteiten opgenomen die toegerekend kunnen worden aan schuldhulpverlening.

VN-verdrag rechten van mensen met een beperking

Het beleidskader schuldhulpverlening 2021 – 2024 draagt bij aan een inclusieve samenleving, waarbij alle inwoners zoveel als mogelijk mee kunnen doen. We benaderen de inwoner met schulden actief en vroegtijdig om grote(re) schuldenproblematiek te voorkomen.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De Sociale Dienst Oost Achterhoek is sinds de invoering van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening in 2012 verantwoordelijk voor het beleid op het gebied van de schuldhulpverlening. In Samen aan het Stuur wijzigt de positie van SDOA in een tweede-lijnsorganisatie en krijgt de gemeente meer regie.

Planning en evaluatie

Via de reguliere planning en control cyclus wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de ontwikkelingen in het sociaal domein en de effecten van het gemeentelijk beleid. In de jaarlijkse verantwoordingsrapportage sociaal domein worden de beoogde maatschappelijke effecten gemonitord met behulp van indicatoren. De evaluatie van ons beleid op het gebied van schuldhulpverlening en armoede maakt hier onderdeel van uit.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 15 september 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 juli 2020;

b e s l u i t :

Het beleidskader schuldhelpverlening 2021 - 2024 gemeente Berkelland vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van
15 september 2020

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Beleidskader schuldhulpverlening 2021 - 2024 gemeente
Berkelland

Niet van toepassing.